

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางระกำวิทยศึกษ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และเพื่อทดลองใช้ชุดกิจกรรมศิลปะ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะ และความคิด
สร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนกับเกณฑ์ 70/70 กลุ่มตัวอย่างคือ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางระกำวิทยศึกษ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย
ชุดกิจกรรมศิลปะ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัด
ความคิดสร้างสรรค์ การดำเนินการทดลองใช้ครั้งนี้ใช้ระยะเวลาจำนวน 10 ชั่วโมง แล้วจัดการ
เรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ จำนวน 10 ชุด เมื่อเรียนจบแล้ว
ทดสอบหลังเรียนกับเกณฑ์ (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40
ข้อ และแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย
($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับ
เกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้ $t - test$ (One sample test) และนำคะแนนระดับความคิดสร้างสรรค์
มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ไปเทียบกับ
เกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำเสนอผล

สรุป

1. ชุดกิจกรรมศิลปะ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
4 ในภาพรวมมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 70.26/70.70 ซึ่งผ่านเกณฑ์ 70/70 ตามที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะ หลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะ เรื่อง
สร้างสรรค์งานศิลป์ สูงขึ้น
3. ระดับพฤติกรรมการความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมศิลปะ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ชุดกิจกรรมศิลปะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 70.26/70.70 ซึ่งผ่านเกณฑ์ 70/70 ตามที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของทองเลิศ บุญเชิด (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์หลังการทดลองเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการทดลอง และยังสอดคล้องกับการศึกษาของสุนันทา นิลวรรณ (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า หลังจากใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์แล้วนักเรียนมีคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นจริง และสามารถอภิปรายองค์ประกอบที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ความคิดสร้างสรรค์ด้านความคล่องแคล่ว ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 63.8 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 6.2 ซึ่งกรองกาจญณ์ อรุณรัตน์ (2536 : 357 - 361) กล่าวว่า อาจจะอนุโลมให้มีระดับผิดพลาดได้ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ประมาณ 2.5 - 5% ดังนั้นชุดกิจกรรมศิลปะนี้ถือว่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เนื่องจากชุดกิจกรรมศิลปะนี้ได้ส่งเสริมให้นักเรียนคิดคำตอบได้คล่องแคล่ว รวดเร็ว แต่ด้วยเวลาอันจำกัดจึงอาจมีผลให้ชิ้นงานในแต่ละกิจกรรมไม่หลากหลายหรือมีความคล้ายคลึงกัน เนื่องจากนักเรียนมีโอกาสนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างปฏิบัติกิจกรรม

ความคิดสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 63.5 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 6.5 ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด เนื่องจากชุดกิจกรรมศิลปะนี้ได้ส่งเสริมให้นักเรียนคิดหาวิธีการแก้ปัญหาได้หลายแนวทาง สามารถใช้เทคนิควิธีการมากกว่า 2 วิธี เพื่อสร้างสรรค์งานศิลปะ แต่นักเรียนมุ่งผลลัพธ์ของผลงานมากกว่ากระบวนการจึงมีผลให้ผลงานที่ได้ใช้เทคนิควิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะ ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลปะ พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชร เลื่อนบรรจง (2549 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมศิลปะมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม นักเรียนได้ปรึกษาหารือกันเรื่องการปรับพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ จะเห็นได้จากผลคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบสูงขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับข้อสรุปของ ส.ศิวลักษณ์ (2547 : 25) ซึ่งกล่าวว่า ศิลปะ คือ ความชำนาญ ความสามารถ ซึ่งเกิดจากการฝึกฝนปฏิบัติมานาน เพื่อให้เกิดผลในบั้นปลายผลนั้นจะเป็นไปในทางความงาม ความดีหรือความมีประโยชน์

3. ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะ พบว่า ระดับพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะในแต่ละกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งนอกจากจะวัดพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะจากผลงานที่นักเรียนแสดงออกมาแล้ว ยังสามารถสังเกตพฤติกรรมทางความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระหว่างปฏิบัติกิจกรรมได้จาก ความสนุกสนาน ร่าเริง ชี้เล่น อารมณ์ขัน กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก ชอบรับประสบการณ์ใหม่ เชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดอิสระและยืดหยุ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของอารีย์ พันธุ์ณี (2546 : 75 - 76) ได้กล่าวว่า เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างจากเด็กทั่วไป คือ ชอบซักถามแปลกๆ ช่างสงสัย ช่างสังเกต เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะ เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ สามารถนำไปใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ

1.2 ผู้ใช้ชุดกิจกรรมศิลปะควรศึกษารายละเอียดของชุดกิจกรรมให้เข้าใจและจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้ครบตามที่ระบุไว้ หรืออาจมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับกิจกรรม เพื่อการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนดำเนินไปอย่างมีลำดับขั้นตอนและบรรลุวัตถุประสงค์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนศิลปะโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ กับใช้ชุดกิจกรรมศิลปะว่ามีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างไรบ้าง

2.2 ควรมีการสร้างชุดกิจกรรมศิลปะในเรื่องอื่นๆ หรือในชั้นอื่นๆ เพื่อพัฒนาหรือส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะต่อไป

2.3 ควรมีการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะในระดับมัธยมศึกษา